

SULIT
2280/1
Geografi
Kertas 1
Julai / Ogos
2026

2280/1

**MAJLIS PENGETUA SEKOLAH MALAYSIA
NEGERI SEMBILAN**

**PROGRAM PENINGKATAN AKADEMIK TINGKATAN 5
SEKOLAH MENENGAH NEGERI SEMBILAN 2026**

GEOGRAFI

Kertas 1

SKEMA JAWAPAN

UNTUK KEGUNAAN PEMERIKSA SAHAJA

Skema pemarkahan ini mengandungi 2 halaman bercetak

[Lihat halaman sebelah

SKEMA PEMARKAHAN

1. B	21. D
2. C	22. A
3. A	23. C
4. D	24. C
5. C	25. A
6. B	26. C
7. C	27. B
8. A	28. D
9. D	29. D
10. C	30. C
11. B	31. A
12. C	32. A
13. A	33. B
14. B	34. C
15. D	35. A
16. B	36. B
17. A	37. A
18. A	38. D
19. C	39. D
20. C	40. A

SKEMA PEMARKAHAN TAMAT

2280 / 2
Geografi
Kertas 2
Julai / Ogos 2026

**MAJLIS PENGETUA SEKOLAH MALAYSIA
NEGERI SEMBILAN**

**PROGRAM PENINGKATAN AKADEMIK TINGKATAN 5
SEKOLAH MENENGAH NEGERI SEMBILAN 2026**

GEOGRAFI

Kertas 2

PERATURAN PEMARKAHAN

UNTUK KEGUNAAN PEMERIKSA SAHAJA

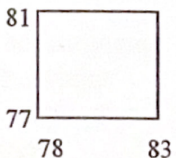
AMARAN

Peraturan pemarkahan ini **SULIT**. Kegunaannya khusus untuk pemeriksa yang berkenaan sahaja. Sebarang maklumat di dalam peraturan pemarkahan ini tidak boleh dimaklumkan kepada sesiapa dan tidak boleh dikeluarkan dalam apa-apa bentuk media.

Peraturan pemarkahan ini mengandungi **17** halaman bercetak.

[Lihat halaman sebelah
SULIT

No Soalan	Jawapan	Markah
1 (a)	Nyatakan arah kedudukan Kg.Kenanga RG8879 dari Kg. Bkt.Metajam RG8778. Timur laut	[1m]
(b)	Berikan rujukan grid 6 angka bagi Stesen Trigonometri kawasan Bkt.Bunga. RG 824875 / RG 823876 atau RG 824874 / RG 823875	[2m] [1m]
(c)	Berapakah jarak jalan kereta api dari RG 832770 hingga ke Jambatan batu RG 828821? 5.5 KM Atau 5.45 KM	[2m] [1m]
(d) (i)	Apakah jenis pola petempatan yang terdapat di segiempat grid berikut? Pola berselerak	[1m]
(d) (ii)	Mengapakah pola petempatan di kawasan tersebut sedemikian? F1 Kawasan kampung/pedalaman H1 Kawasan kebun getah / kebun kecil F2 Banyak saliran H2 sungai F3 Kawasan tanah tinggi/berbukit H3 Kontur F4 Tanah pusaka H4 Tanah persendirian [Mana-mana 3 x 1m]	[3m]

(d) (iii)	Jelaskan kepentingan Hutan Rizab Matahari terhadap alam sekitar. F1 Kawasan tadahan air hujan H1 akar menyerap air hujan F2 Habitat flora H2 kepupusan flora F3 Habitat fauna H3 kepupusan fauna F4 Menyederhanakan suhu H4 proses respirasi / transpirasi F5 Hakisan tanah H5 akar pokok mencengkam tanah F6 Tanah runtuh H6 akar pokok mencengkam tanah F7 Keseimbangan ekosistem H7 rantaian makanan / siratan makanan [Mana-mana 3 x 1m]	[3m]
(e)	Pada pandangan anda, wajarkah kawasan dalam segiempat grid berikut diteroka untuk pembangunan ekonomi penduduk setempat. Wajar F1 Bentuk muka bumi beralun H1 Memudahkan proses pembinaan / pertanian / penternakan dll F2 Sumber bekalan air H2 Legeh sungai / sungai F3 Darjah ketersampaian tinggi H3 Memudahkan pergerakan penduduk / mobiliti F4 Mewujudkan peluang pekerjaan H4a Meningkatkan taraf hidup / sumber pendapatan penduduk sekitar H4b Contoh pekerjaan / kegiatan yang sesuai F5 Sumber perubatan H5 Herba F6 Bekalan bahan mentah H6 Kayu balak / sumber protein / makanan [Mana-mana 3 x 1m]	[3m]

Tidak wajar

- F1 Kawasan tadahan air terjejas
- H1 Kemusnahan legeh sungai
- F2 Peningkatan suhu setempat
- H2a Tumbuh-tumbuhan semula jadi berkurangan
- H2b Oksigen berkurangan
- H2c Karbon dioksida bertambah
- F3 Kemusnahan habitat flora
- H3 Kepupusan flora / kepelbagaian biologi
- F4 Kemusnahan habitat fauna
- H4 Kepupusan fauna / kepelbagaian biologi
- F5 Hakisan tanah / tanah runtuh
- H5 Tiada akar-akar pokok mencengkam tanah
- F6 Kemusnahan rantaian makanan / siratan makanan
- H6 Menjejaskan pemindahan tenaga
- F7 Keseimbangan ekosistem terjejas
- H7 Interaksi biotik dan abiotik terganggu
- F8 Pencemaran air
- H8 Kelodak / lumpur / ranting / sisa pembalakan
- F9 Sungai cetek
- H9 Mendapan kelodak
- F10 Banjir
- H10 Dasar Sungai cetek
- F11 Perubahan landskap
- H11 Penggondolan
- F12 Nutrien/humus berkurangan
- H12a Kesuburan tanah terjejas
- H12b Keasidan tanah meningkat
- F13 Pencemaran udara
- H13 Pembakaran hutan

[Mana-mana 3 x 1m]

*Arahan tambahan: Perkataan wajar / tidak wajar (1m).
Tiada markah jika tiada huraian*

2 (a)	Berdasarkan Jadual 1, lukis sebuah graf bar berganda yang menunjukkan jumlah kereta berdaftar mengikut model di Malaysia dari tahun 2023 hingga 2025. Gunakan skala 1cm mewakili 10 ribu buah kereta. Tajuk – 1m Skala – 1m Petunjuk – 1m Paksi X– 1m Paksi Y-1m Plot – 3m Jumlah – 8m max 7m [8m maks 7m]	[7m]
(b)	Berdasarkan graf yang telah anda lukis, jelaskan kesan peningkatan penggunaan kereta di jalan raya terhadap alam sekitar. F1 PENCEMARAN UDARA H1 Karbon monoksida yang dikeluarkan oleh kenderaan F2 HAKISAN TANAH / TANAH RUNTUH H2a Proses pemotongan/penarahan/penerasan bukit untuk membina lebuh raya/terowong/jambatan akan mengganggu kestabilan cerun H2b Cenderung untuk runtuh apabila hujan lebat F3 Mengganggu kawasan tadahan air hujan H3 Pemusnahan kawasan hutan semulajadi/kawasan tanah tinggi untuk membina laluan lebuh raya F4 KEMUSNAHAN EKOSISTEM HUTAN H4 Pembangunan jaringan pengangkutan dan perhubungan akan memusnahkan kawasan hutan yang luas F5 Peningkatan suhu bandar H5 Penebangan pokok menyebabkan gas karbon dioksida tidak dapat diserap F6 Kejadian tanah mendap H6 Kawasan lembah seperti tanah paya yang ditimbus untuk membina jalan raya [Mana-mana 3 x 1m]	[3 m]

(c)	Pada pendapat anda, mengapakah Malaysia meningkatkan pengeluaran kereta elektrik (EV) sejak kebelakangan ini? F1 Penjimatan kos bahan api H1 Kereta elektrik (EV) tidak menggunakan petrol/diesel F2 Mesra alam H2 Tidak mencemarkan alam sekitar kerana tidak mengeluarkan asap /karbon dioksida F3 Menambah pendapatan negara H3 Melalui eksport F4 Pemanduan yang senyap dan kurang mengeluarkan bunyi bising (enjin/getaran) H4 Tenang/selesa terutama di kawasan bandar F5 Insentif/rebat daripada kerajaan H5 Menggalakkan rakyat beralih kepada kenderaan hijau <i>[Mana-mana 4 x 1m]</i>	[4m]
3 (a)	Namakan Batuan X dan Batuan Y pada rajah tersebut. X : Enapan Y : Metamorfosis	[2m]
(b)	Namakan dua lokasi batuan igneus di Malaysia. F1 Kuantan (Pahang) F2 Segamat (Johor) F3 Lundu (Sarawak) F4 Telupid (Sabah) <i>[Mana-mana 2 x 1m]</i>	[2m]
(c)	Terangkan cara pembentukan batuan Y. F1 Batuan Metamorfosis H1 Batuan asal terdedah dengan suhu dan tekanan yang tinggi F2 Sifat asal batu berubah H2a Membentuk bentuk yang baru H2b Batu Marmar/Gneis/Syis/Kuarzit <i>[Mana-mana 2 x 1m]</i>	[2m]

(d)	Jelaskan kepentingan batuan igneus kepada pembangunan negara. F1 Basalt H1a Membuat landasan keretapi/jalan raya H1b Penebat haba dalam kapal terbang/ kereta/ bangunan H1c Penebat bunyi dalam kapal terbang/ kereta/ bangunan H1d Penebat api dalam kapal terbang/ kereta/ bangunan F2 Granit H2a Membina Jalan raya/jalan kereta api/jambatan H2b Membina empangan H2c Membina perkakasan dapur [Mana-mana 4 x 1m]	[4m]
4 (a)	Namakan fenomena cuaca dalam foto tersebut. Banjir kilat	[1m]
(b)	Apakah punca berlakunya fenomena dalam foto tersebut? F1 Hujan lebat yang berterusan F2 Pembuangan sampah ke dalam parit/longkang/sungai F3 Pemusnahan kawasan hutan tadahan/Kurang litupan tumbuhan F4 Sistem perparitan tidak terancang F5 Aktiviti pempandaran/pembinaan [Mana-mana 2 x 1m]	[2m]
(c)	Jelaskan kesan fenomena tersebut terhadap manusia dan alam sekitar. F1 Kemusnahan harta benda H1 Bangunan, kereta, rumah, F2 Mengancam nyawa manusia dan hidupan liar H2 Dihempap pokok, bangunan, lemas F3 Kerosakan infrastruktur H3 Jalan raya, jambatan, bekalan elektrik, air, F4 Kegiatan ekonomi terjejas H4 Pertanian, perindustrian, perniagaan, perkhidmatan F5 Perubahan Landskap H5 Mewujudkan landskap baru F6 Kesesakan lalulintas H6 Melimpah atas jalan raya menghalang laluan trafik F7 Terputus perhubungan H7 Bekalan elektrik dan komunikasi terputus [Mana-mana 4 x 1m]	[4m]

SULIT

(c)	Mengapakah negara Q giat membangunkan sumber tenaga boleh baharu tersebut? F1 Pancaran tenaga matahari H1 Melebihi 8 jam F2 Sumber berterusan dan berkekalan H2 Tidak terhad/ tidak akan habis F3 Mesra alam H3 Tidak mencemarkan alam F4 Murah H4 Menjimatkan kos F5 Penyelenggaraan rendah H5 Panel fotovoltan (solar) berfungsi tanpa peralatan bergerak/ tahan lama <i>[Mana-mana 3 x 1m]</i>	[3m]
(d)	Cadangkan sumber tenaga boleh baharu yang berpotensi dimajukan di Malaysia. F1 Tenaga biojisim H1 Najis haiwan / sisa tanaman F2 Tenaga suria H2 Menerima pancaran cahaya matahari sepanjang tahun F3 Tenaga ombak H3 Negara dikelilingi oleh Kawasan laut / pesisir pantai yang panjang F4 Tenaga hidrogen H4 Berpunca daripada sumber air / gas asli F5 Tenaga hidro H5 Sungai yang Panjang dan air yang deras / taburan hujan tinggi F6 Tenaga angin H6 Bayu laut / bayu darat F7 Tenaga biodiesel H7 Minyak kelapa sawit <i>[Mana-mana 3 x 1m]</i>	[3m]

6 (a)	Jelaskan proses luluh hawa yang menghasilkan pandang darat dalam foto tersebut. F1 Luluh hawa kimia H1 Air bertindak dengan mineral batuan F2 Pengkarbonan H2 Tindak balas batu kapur dan asid karbonik F3 Larutan H3 Air hujan dan mineral batuan F4 Pelarutan batu kapur H4a Gua batu kapur H4b Stalaktit/ stalagmit/ H4c Tiang kalsit H4d sungai bawah tanah [<i>Mana-mana 6 x 1m</i>]	[6 m]
6 (b)	Mengapakah kawasan tersebut berpotensi dijadikan kawasan pelancongan? F1 Keindahan semula jadi H1 Unik dan menarik C1 Stalaktit/ stalagmite/ tiang kalsit/ sungai bawah tanah/ gua F2 Nilai pendidikan H2 Peluang mempelajari C2 Geologi/ R&D F3 Keunikan geologi H3 Struktur batu kapur C3 Stalaktit/ stalagmite/ tiang kalsit/ sungai bawah tanah F4 Rekreasi H4 Ekopelanconan/ meneroka gua/ fotografi C4 Contoh gua F5 Sumber ekonomi tempatan H5 Menjana pendapatan C5 Pemandu pelancong/ perniagaan/ kraftangan/ IKS [<i>Mana-mana 6 x 1m</i>]	[6 m]

6 (c)	Huraikan langkah untuk memelihara dan memulihara kawasan batu kapur.	[8 m]
	Respon yang dihasratkan	
	Aras 4 Fakta sangat betul dan sangat tepat Huraian sangat munasabah dan sangat relevan Memberi contoh yang betul dan sangat tepat Olahan ayat sangat jelas dan menarik	[7-8m]
	Aras 3 Fakta betul dan tepat Huraian munasabah dan relevan Memberi contoh yang betul dan tepat Olahan ayat jelas dan menarik	[5-6m]
	Aras 2 Fakta betul Huraian munasabah dan relevan Memberi contoh yang masih sesuai Olahan ayat menarik	[3-4m]
	Aras 1 Menyenaraikan fakta sahaja Tidak memberi contoh yang sesuai Olahan ayat tidak menarik	[1-2m]
	Cadangan Jawapan: • Menyediakan laluan khas / <i>Boardwalk</i> • Mengehadkan bilangan pelawat • Menggalakkan pelancongan lestari • Lawatan berpandu/ <i>Guided Tour</i> • Mewartakan kawasan perlindungan/ Tapak Geopark/ Tapak Warisan Semula Jadi	

7 (a)	Bagaimanakah kegiatan manusia boleh mengancam kepupusan hidupan liar dalam foto tersebut? F1 Pembalakan/ penebangan hutan H1 Kehilangan tempat perlindungan F2 Pertanian/ pembukaan ladang H2 Mengencilkan kawasan jelajah harimau F3 Pemburuan haram H3 Kulit/ tulang/ bahagian badan lain F4 Perdagangan hidupan liar H4 Permintaan tinggi/ pasaran gelap F5 Konflik manusia dan haiwan H5 Mencari makanan lalu dianggap ancaman dan dibunuh. F6 Pembinaan jalan raya/ infrastruktur H6 Mati dilanggar F7 Kebakaran hutan H7 Sumber makanan terjejas [Mana-mana 6 x 1m]	[6 m]
7 (b)	Jelaskan kepentingan hidupan liar kepada alam sekitar. F1 Keseimbangan ekosistem H1 Komponen siratan makanan/ rantai makanan F2 Sumber makanan H2 Madu lebah F3 Sumber penyelidikan/ perubatan H3 Pembangunan perubatan moden F4 Meningkatkan pendapatan negara H4 Pelancongan/ ekopelancongan F5 Sumber nutrien H5 Tinja haiwan/ pereputan/ penguraian F6 Pembiakan tumbuhan H6 Penyebaran bijih benih/ pendebungaan F7 Pendidikan H7 Sumber pembelajaran/ biologi/ sains/ alam sekitar/ geografi [Mana-mana 6 x 1m]	[6 m]

7 (c)	Pada pendapat anda, bagaimanakah pihak kerajaan dapat mengurangkan isu kepupusan hidupan liar? Respon yang dihasratkan Aras 4 Fakta sangat betul dan sangat tepat Huraian sangat munasabah dan sangat relevan Memberi contoh yang betul dan sangat tepat Olahan ayat sangat jelas dan menarik Aras 3 Fakta betul dan tepat Huraian munasabah dan relevan Memberi contoh yang betul dan tepat Olahan ayat jelas dan menarik Aras 2 Fakta betul Huraian munasabah dan relevan Memberi contoh yang masih sesuai Olahan ayat menarik Aras 1 Menyenaraikan fakta sahaja Tidak memberi contoh yang sesuai Olahan ayat tidak menarik Cadangan Jawapan: • Mewartakan hutan simpan/ taman negara • Mewujudkan pusat santuari • Mewujudkan Pusat Konservasi Hidupan Liar • Kerjasama NGO/ Badan korporat • Memindah hidupan liar ke tempat baharu • Membaik pulih habitat asal haiwan • Meningkatkan teknologi perubatan veterinary • Penguatkuasaan undang-undang yang tegas • Pendidikan alam sekitar • Kempen kesedaran alam sekitar	[8 m] [7-8m] [5-6m] [3-4m] [1-2m]

8 (a)	Bagaimanakah urbanisasi mempengaruhi peningkatan jumlah kenderaan di kawasan bandar? F1 Pertambahan penduduk H1 Migrasi/ perpindahan penduduk F2 Banyak peluang pekerjaan H2 Perindustrian/ perkhidmatan/ perniagaan F3 Pelbagai jenis perkhidmatan H3 Bank/ insurans F4 Kemudahan infrastruktur H4 Bekalan air/ elektrik/ telekomunikasi/ pengangkutan F5 Kemudahan pendidikan H5 IPTA/IPTS/universiti/ contoh IPT F6 Kemudahan sistem pengangkutan H6 Lebuhraya/ LRT/ MRT/ komuter [<i>Mana-mana 6 x 1m</i>]	[6 m]
8 (b)	Terangkan masalah yang timbul akibat proses urbanisasi di sesebuah kawasan. F1 Perubahan landskap H1 Guna tanah bandar F2 Pulau haba H2 Bangunan konkrit F3 Pencemaran udara H3 Asap kenderaan/ asap kilang F4 Pencemaran air H4 Pembuangan sampah/ sisa kilang/ sisa industri/ sisa kumbahan F5 Pencemaran bunyi H5 Bilangan kenderaan bertambah/ banyak F6 Hujan asid H6 Perindustrian/ kilang F7 Banjir kilat H7 Longkang tersumbat/ permukaan berturap F8 Kesyakan lalu lintas H8 Pertambahan bilangan kenderaan F9 Setinggan H9 Kos rumah tinggi/ mahal F10 Masalah sosial H10 Jenayah/ vandalisme/ penagihan dadah/ wabak penyakit F11 Miskin bandar H11 Kos sara hidup tinggi [<i>Terima mana-mana 3F dan 3H x 1m</i>]	[6 m]

8 (c)	Huraikan peranan pihak kerajaan untuk mengurangkan masalah akibat proses urbanisasi.	[8 m]
	Respon yang dihasratkan	
	Aras 4 Fakta sangat betul dan sangat tepat Huraian sangat munasabah dan sangat relevan Memberi contoh yang betul dan sangat tepat Olahan ayat sangat jelas dan menarik	[7-8m]
	Aras 3 Fakta betul dan tepat Huraian munasabah dan relevan Memberi contoh yang betul dan tepat Olahan ayat jelas dan menarik	[5-6m]
	Aras 2 Fakta betul Huraian munasabah dan relevan Memberi contoh yang masih sesuai Olahan ayat menarik	[3-4m]
	Aras 1 Menyenaraikan fakta sahaja Tidak memberi contoh yang sesuai Olahan ayat tidak menarik	[1-2m]
	Panduan Jawapan: • Perancangan bandar mampan • Meningkatkan sistem pengangkutan awam • Menghijaukan bandar/ mewujudkan kawasan hijau • Membina badan air • Mengurangkan pembinaan bangunan tinggi • Pembinaan tembok/ dinding penyerap dinding • Sistem pemuliharaan air • Bangunan hijau/ bangunan cekap tenaga • Amalan kitar semula/ 3R/ pengurusan sisa • Membina rumah mampu milik • Kempen kesedaran alam sekitar • Pengurusan sisa pepejal secara efisien • Penguatkuasaan undang-undang alam sekitar • Pendidikan alam sekitar	

9 (a)	Jelaskan faktor yang mempengaruhi perubahan pengeluaran perikanan di Malaysia. F1 Perubahan cuaca dan iklim H1 Cuaca buruk / musim tengkujuh/ laut bergelora F2 Penggunaan teknologi H2 Sonar/ GPS/ bot moden F3 Pencemaran laut H3 Tumpahan minyak/ pembuangan sisa F4 Penangkapan ikan secara berlebihan H4 Tanpa kawalan F5 Dasar kerajaan/ bantuan H5 Subsidi/ pembinaan jeti F6 Permintaan pasaran/ pasaran tinggi H6 Pertambahan penduduk F7 Kekurangan tenaga kerja nelayan H7 Generasi muda kurang berminat F8 Pencerobohan H8 Nelayan asing [Mana-mana 6 x 1m]	[6 m]
9 (b)	Terangkan usaha untuk meningkatkan pengeluaran ikan bagi menampung permintaan penduduk yang semakin bertambah. F1 Memajukan sektor akuakultur. H1 Penternakan ikan kolam/ sangkar/ tasik F2 Penggunaan teknologi moden H2 Penggunaan bot moden/ sonar/ sistem pengesan ikan F3 Bantuan kewangan H3 Subsidi/ pinjaman/ insentif F4 Penyelidikan dan pembangunan (R&D) H4 Kajian tentang pembiakan ikan/ makanan ternakan F5 Memperluas kawasan penternakan ikan H5 Pembukaan kawasan baharu F6 Kursus/ latihan H6 Teknik penternakan/ penangkapan ikan yang lebih berkesan F7 Mengawal pencemaran air H7 Memelihara habitat ikan terpelihara dan pembiakan ikan F8 Menguatkuasakan undang-undang perikanan H8 Penangkapan ikan secara haram [Mana-mana 6 x 1m]	[6 m]

9 (c)	Pada pendapat anda, wajarkah Malaysia terus mengimport hasil perikanan dari luar negara? Berikan alasan anda.	[8 m]
	Respon yang dihasratkan	
	Aras 4 Fakta sangat betul dan sangat tepat Huraian sangat munasabah dan sangat relevan Memberi contoh yang betul dan sangat tepat Olahan ayat sangat jelas dan menarik	[7-8m]
	Aras 3 Fakta betul dan tepat Huraian munasabah dan relevan Memberi contoh yang betul dan tepat Olahan ayat jelas dan menarik	[5-6m]
	Aras 2 Fakta betul Huraian munasabah dan relevan Memberi contoh yang masih sesuai Olahan ayat menarik	[3-4m]
	Aras 1 Menyenaraikan fakta sahaja Tidak memberi contoh yang sesuai Olahan ayat tidak menarik	[1-2m]
	Cadangan Jawapan:	
	WAJAR	
	• Memenuhi permintaan bekalan makanan rakyat • Menstabilkan harga ikan di pasaran • Menjamin keselamatan makanan negara • Memenuhi permintaan industri makanan dan restoran • Mengurangkan kekurangan bekalan tempatan • Menyokong pertumbuhan ekonomi sektor makanan	
	TIDAK WAJAR	
	• Menjejaskan industri perikanan tempatan • Aliran keluar mata wang negara • Kebergantungan kepada negara luar • Menjejaskan perkembangan sektor akuakultur tempatan • Risiko kemasukan hasil perikanan yang kurang berkualiti	